

Introductie

Voor u ligt de roadmap invoering Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) voor gemeenten en uitvoeringsorganisaties, ofwel: Route 2022.

- Nu inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb is bepaald op 1-1-2022, is het zaak een goede en integrale mijlpalenplanning op te stellen voor de implementatie.
- Deze roadmap geeft de belangrijkste mijlpalen weer voor gemeenten richting inwerkingtreding op 1-1-2022.
- De roadmap kan gebruikt worden als leidraad bij planning door de gemeente, de gemeente maakt daarin eigen afwegingen.
- 'Gemeenten' omvat in dit verband ook de diverse uitvoeringsdiensten (omgevingsdiensten, veiligheidsregios, GGD'n). Samenwerking hiermee is van groot belang voor een goede implementatie van de wet.
- De opgenomen mijlpalen zijn grofweg geordend langs de fasen uit de beleidscyclus:
 - Omgevingsvisie en Programma
 - Omgevingsplan
 - Initiatieven, dienstverlening en behandelproces
 - Monitoring, toezicht en handhavingHieraan is een 'algemene lijn' toegevoegd getiteld 'Ambitie, strategie en beleid'.
- De mijlpalen in de roadmap betreffen de uiterste momenten waarop – naar inzicht van de VNG - een resultaat 'moet' zijn bereikt of een activiteit gestart voor een beheerste invoering van de Omgevingswet. Het is in veel gevallen wenselijk om mijlpalen eerder te bereiken.
- In de roadmap ligt de nadruk op de minimale acties. Wat niet bijdraagt aan bereiken van deze minimale acties is niet opgenomen.
- De aanvullingssporen hebben geen aparte lijn. Aspecten uit de aanvullingssporen maken integraal deel uit van de benoemde mijlpalen.
- Naast de Omgevingswet zijn er diverse andere ontwikkelingen die consequenties hebben voor de invoering en uitvoering van de Omgevingswet. Denk bijvoorbeeld aan de (aankomende) wijzigingen als gevolg van de Bekendmakingswet, Archiefwet 2021 en het wetsvoorstel Wet digitale overheid. Deze zijn niet in deze roadmap meegenomen.
- Deze roadmap is in combinatie met andere VNG producten te gebruiken. U leest meer over de samenhang met andere VNG producten op pagina 2.
- Heeft u vragen of opmerkingen over de roadmap? Laat het ons weten via omgevingswet@vng.nl of Wkb@vng.nl.

Samenhang andere VNG producten

Deze roadmap is ontstaan vanuit de behoefte aan een compact en toegankelijk document. Daarom is deze roadmap minder gedetailleerd dan de eerder gepubliceerde roadmap in Excel. Vanaf nu noemen we dat product de basisactiviteitenlijst. De voorliggende roadmap is daarnaast ingestoken vanuit een iets ander perspectief. De basisactiviteitenlijst ordent werkzaamheden per minimale actie. Route 2022 clustert een stap verder, namelijk naar de fasen in de beleidscyclus. Globaal is de koppeling tussen deze roadmap en de lijst met minimale acties als volgt te duiden:

Route 2022	Minimale acties
Spoor A - Ambitie, strategie en beleid	1, 24, 25, 26, 27
Spoor B - Omgevingsvisie en programma	17, 18, 19
Spoor C - Omgevingsplan	14, 15, 21, 22, 23
Spoor D - Initiatievendienst-verlening en behandel-proces (incl. Wkb)	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 21
Spoor E - Monitoring, toezicht en hand-having (incl. Wkb)	12, 13, 20, 21

De samenhang tussen de VNG producten is daarmee als volgt samen te vatten:

- De lijst met minimale acties vertelt u in de basis wat u moet doen voor invoering van de Omgevingswet. Wat moet u kunnen of wat moet u hebben bereikt op de datum van de inwerkingtreding?
- Wegwijzers helpen u met een inhoudelijke toelichting per minimale actie en maken een koppeling met nuttige producten uit de catalogus Omgevingswet voor gemeenten.
- De basis activiteitenlijst (voorheen roadmap Excel) geeft aan welke werkzaamheden per minimale actie u dient uit te voeren. In de lijst staat per werkzaamheid een verwijzing naar de mijlpalen in deze roadmap.
- Deze roadmap laat zien wanneer u uiterlijk dient te starten of zaken gereed moet hebben. In deze roadmap zijn geen verwijzingen opgenomen naar specifieke ondersteuningsproducten van VNG. Die zijn te vinden in de catalogus Omgevingswet voor gemeenten.

Interbestuurlijke samenhang

De mijlpalen voor gemeenten zijn vaak afhankelijk van de resultaten van andere betrokken partijen in het stelsel (zoals de ontwikkeling van wet- en regelgeving, van het DSO-LV, van gemeentelijke software en van de mijlpalen van andere bestuurslagen).

De belangrijkste mijlpalen van de andere partijen worden opgenomen in de interbestuurlijke roadmap, eveneens genaamd Route 2022. Deze is vastgesteld door de Programmaraad Invoering Omgevingswet en wordt op de website aandeslagmetdeomgevingswet.nl gepubliceerd. De gemeentelijke mijlpalen sluiten aan op de interbestuurlijke.

Enkele belangrijke data uit de interbestuurlijke roadmap zijn:

- DSO-LV geschikt voor oefenen VTH: sinds 2020-Q1
- Kunnen verwerken omgevingsplan in LVBB/DSO-LV
 - Initiële levering en intrekken/vervangen: 2020-Q3*
 - Wijzigen van het omgevingsplan: 2021-Q1
- Productieomgeving DSO-LV volledig: 2021-Q2
Oefenversie Bruidsschat + beperkte set formulieren voor aanvragen, meldingen en informatieplichten: 2020-Q3
- Bruidsschat, Rijksregelgeving en Toepasbare regels volledig geladen in DSO-LV: 2021-Q1/Q2

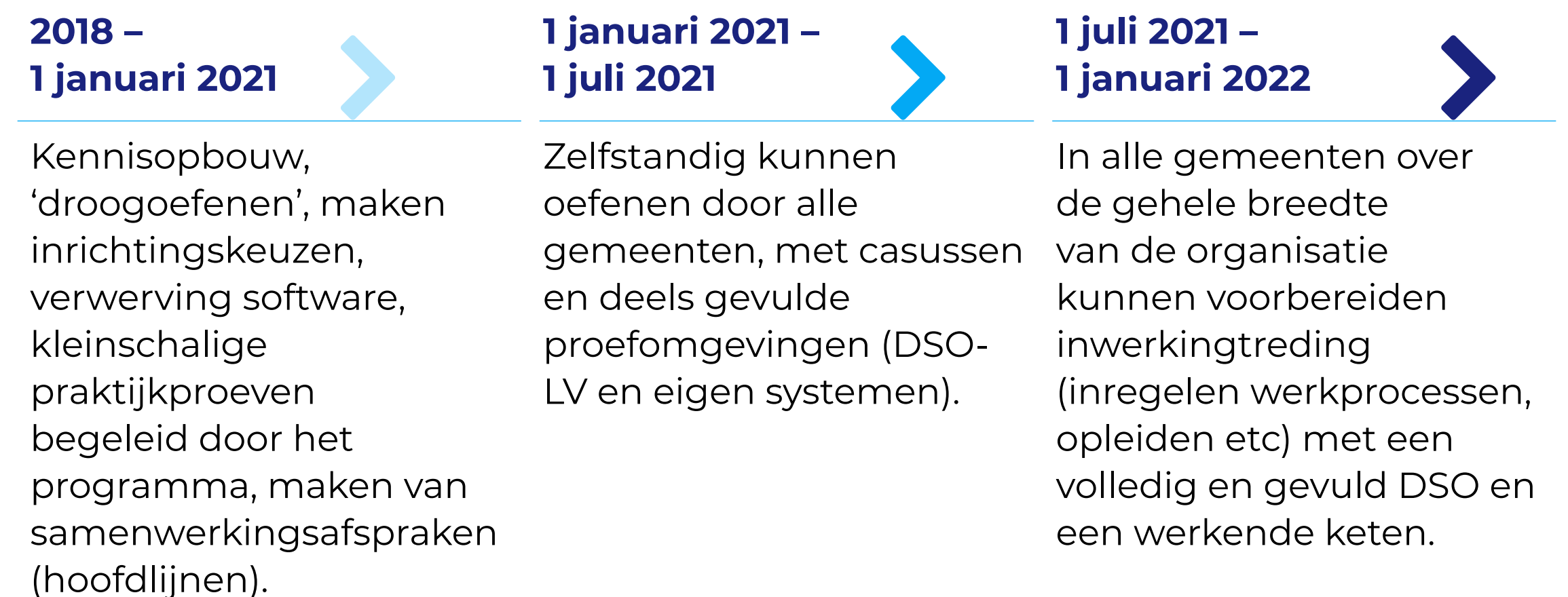
Een belangrijke andere roadmap is de roadmap Afbouw DSO-LV. Deze kan worden gevonden op het Ontwikkelaarsportaal Omgevingswet.

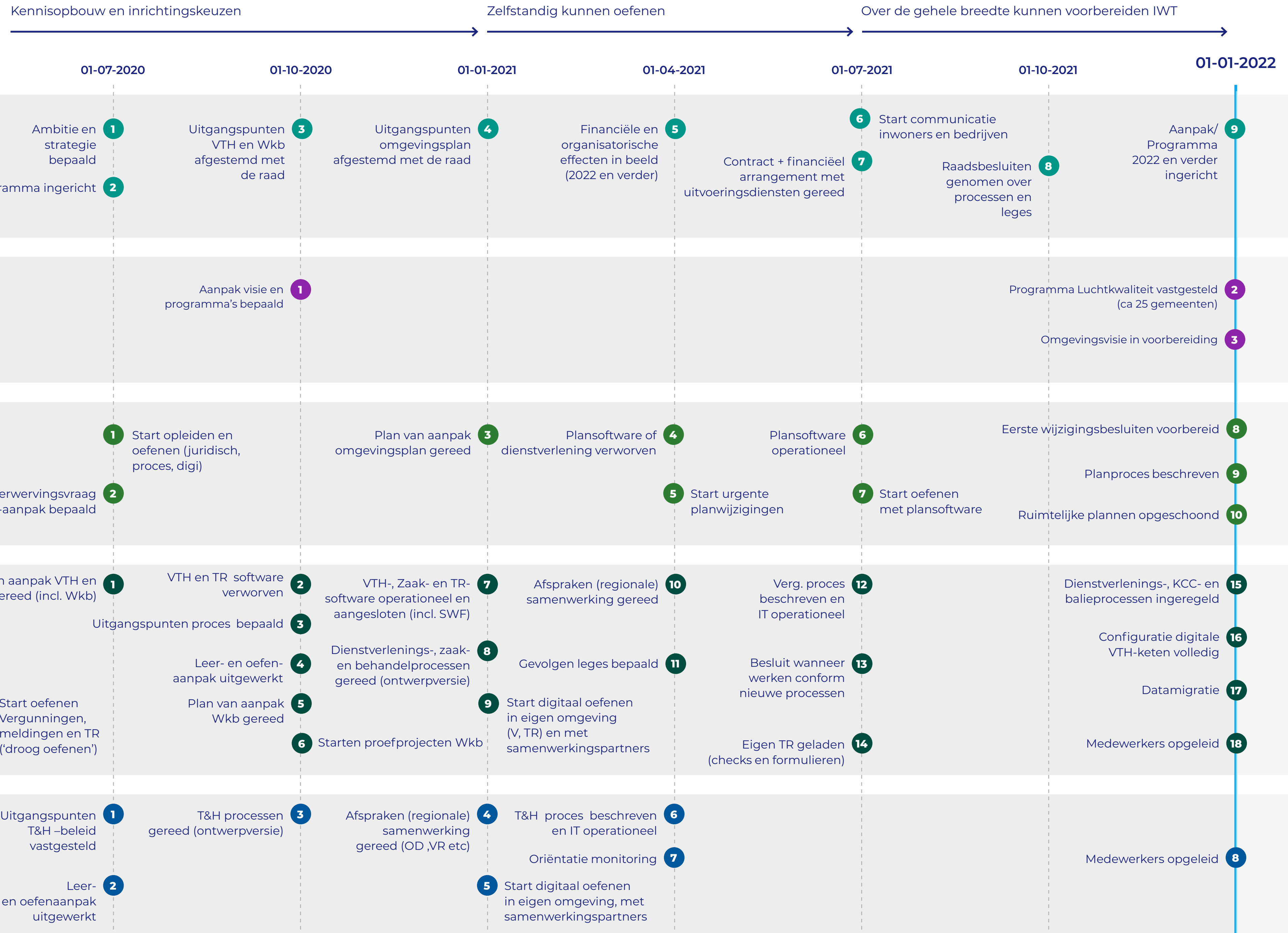
De roadmaps kunnen in de loop van de tijd wijzigen, bijvoorbeeld als gestelde mijlpalen niet haalbaar blijken.

**Genoemde resultaten bij het einde van het genoemde kwartaal.*

Uitgangspunten

Op basis van de gemaakte bestuurlijke afspraken, strekt de roadmap zich voor gemeenten uit over de periode tot 1 januari 2022. We onderscheiden drie fasen met de volgende uitgangspunten:

Toelichting spoor A: Ambitie, strategie en beleid

Omgevingswet van start

A Ambitie, strategie en beleid

Nr.	Mijlpaal	Toelichting
1	Ambitie en strategie bepaald	Gemeenten hebben de ambities, strategie en aanpak voor de invoering van de Omgevingswet bepaald en de financiële consequenties in beeld gebracht. Gemeenten krijgen door de Omgevingswet meer bestuurlijke afwegingsruimte. Daarnaast liggen er keuzes hoe het instrumentarium van de Omgevingswet in te zetten en de wijze waarop en het tempo waarin de Omgevingswet wordt ingevoerd. Daarbij dienen de financiële consequenties van de Omgevingswet in beeld te worden gebracht. De VNG adviseert deze keuzes op korte termijn expliciet te maken, omdat ze gevolgen hebben voor het verdere traject. Geadviseerd wordt om daarbij ook een planning op te stellen voor de door de raad te nemen besluiten.
2	Programma ingericht	Gemeenten hebben het programma voor de invoering van de Omgevingswet ingericht (afbakening opgave/opdracht, aanpak, bemensing, financiering, planning, voortgangsbewaking).
3	Uitgangspunten VTH en Wkb afgestemd met de raad	Met de gemeenteraad is afgestemd over de belangrijke uitgangspunten voor de implementatie van VTH-processen onder de Omgevingswet en Wkb, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> Ambities t.a.v. dienstverleningsniveau Uitgangspunten voor de VTH-processen (onder meer gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor participatie verplicht is, 16.55 lid 7 Ow) Kaders voor (regionale) samenwerking Het betreft in deze fase nog geen formele besluiten, maar goede afstemming met de raad over deze onderwerpen en zo mogelijk richtinggevende uitspraken zijn zeer gewenst om het verdere implementatie proces goed te laten verlopen.
4	Uitgangspunten omgevingsplan afgestemd met de raad	Met de gemeenteraad is afgestemd over de wijze waarop het omgevingsplan ontwikkeld wordt. Dit betreft onder meer: <ul style="list-style-type: none"> Juridisch/inhoudelijk/beleidsmatige afwegingen bij het stellen van regels (balans beschermen/faciliteren, gewenste inzet van zorg/informatie/meldings/vergunningplicht, etc) De structuur en opbouw van het omgevingsplan De aanpak om het omgevingsplan (al dan niet stapsgewijs) op te bouwen tussen 2022 en 2029 (bijv. gebiedsgericht of themagericht). Hoe om te gaan met de regels uit de bruidsschat Opschonen van de bestaande verordeningen Gevalen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor raad adviesrecht heeft.

Nr.	Mijlpaal	Toelichting
5	Financiële en organisatorische effecten in beeld	Het in beeld brengen van de financiële effecten van de invoering Omgevingswet maakt in 2021 deel uit van het reguliere begrotingsproces: Op basis van de gemaakte keuzes in beleidsambities en inrichtingsaanpak is ingeschat of doorgerekend wat de financiële impact op de gemeentelijke organisatie is voor de komende jaren: onder andere personele en organisatorische gevolgen, andere kosten (bijv. ICT, uitvoeringsdiensten), ontwikkelingen in de leges, wijzigingen in uitkering gemeentefonds.
6	Start communicatie inwoners en bedrijven	Inwoners en ondernemers moeten goed op de hoogte worden gebracht van alle wijzigingen door de Omgevingswet. Er wordt een landelijke online campagne over de Omgevingswet ontwikkeld. Deze campagne is gericht op onderwerpen als participatie, inspraakmogelijkheden en de toegankelijkheid van het Omgevingsloket.
7	Contract + financieel arrangement met uitvoeringsdiensten gereed	Gemeenten leggen afspraken met de uitvoeringsdiensten formeel (bestuurlijk) vast en bekrachtigen deze afspraken in een overeenkomst. Daarnaast dient de gemeente afspraken te maken met de provincie over de overdracht van de bodemtaken en de daarbij behorende overdracht van middelen.
8	Raadsbesluiten genomen over processen en leges	Voorafgaand aan de invoering van de Omgevingswet en de Wkb dient de raad een aantal besluiten te nemen en verordeningen vast te stellen, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> Legesverordening (waarin zowel gevolgen Ow als Wkb zijn verwerkt) Mandaatregelingen Verordening Nadeelcompensatie (v/h planschadeverordening) Commissie ruimtelijke kwaliteit Handhavingsbeleid en uitvoeringsprogramma incl. Wkb Verordening kwaliteit VTH Raadsbesluit over de gevallen waarin participatie verplicht is (16.55 lid 7 Ow) Raadsbesluit over het adviesrecht van de raad bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (16.15a, onder b, sub 1 Ow) (Al ruim voor het nemen van deze besluiten dient met de raad afgestemd te worden over de richting, zie mijlpalen A3 en A4)
9	Aanpak/Programma 2022 en verder ingericht	De inwerkingtreding van de wet is niet het einde van het verandertraject, maar enkel een (belangrijke) tussenstap. Bijzondere aandacht in de vorm van een project of programma na 2022 blijft nodig. De gemeente kan, mede op basis van de ervaringen in 2021, de aanpak daarvoor bepalen. (Een eerdere tussentijdse evaluatie van de aanpak in 2021 is vanzelfsprekend ook het overwegen waard).

Toelichting spoor B: Omgevingsvisie en programma

Omgevingswet van start

B Omgevingsvisie en programma

Nr.	Mijlpaal	Toelichting
1	Aanpak visie en programma's bepaald	De gemeente heeft bepaald met welke ambities, tempo en stappen wordt gewerkt aan het opstellen van de omgevingsvisie, en op welke wijze men om wil gaan met (onverplichte) programma's. Hierin dient ook de samenhang met (bestaand) beleid aan de orde te komen. Zowel de omgevingsvisie als de programma's hoeven niet gereed te zijn voor inwerkingtreding van de wet, maar zeker de visie vraagt (meestal) een langdurig traject. Verdere mijlpalen in deze lijn zijn afhankelijk van de gemeentelijke keuzen.
2	Vaststelling Programma Luchtkwaliteit (ca. 25 gemeenten)	In het Besluit kwaliteit leefomgeving is een omgevingsnorm voor luchtkwaliteit opgenomen. Gemeenten waar deze norm overschreden wordt, moeten per 1-1-22 een vastgesteld programma luchtkwaliteit hebben.

Nr.	Mijlpaal	Toelichting
3	Omgevingsvisie in voorbereiding	De gemeente heeft wezenlijke stappen gezet in het formuleren van een integrale omgevingsvisie zoals bedoeld in de Omgevingswet, en heeft besloten of zij gebruik maakt van de gelijkstellingsbepaling, welke regelt dat een voor 1-1-22 vastgestelde omgevingsvisie ook na 2022 blijft gelden als omgevingsvisie. (De verplichting om een gebiedsdekkende omgevingsvisie te hebben geldt vanaf 1-1-24. De doorlooptijd voor het opstellen van een omgevingsvisie en de besluitvorming is echter vaak lang. Daarom is het zinvol om hiermee uiterlijk eind 2021 te beginnen).

Toelichting spoor C: Omgevingsplan (1/2)

Omgevingswet van start

C Omgevingsplan

Nr. Mijlpaal

1	Start opleiden en oefenen (juridisch, proces, digi)	'Droog oefenen' met het omgevingsplan is mogelijk. De gemeente verdiept zich in geldende kaders vanuit wet- en regelgeving (inclusief de aanvullingssporen) en gaat oefenen met het opstellen van een stukje plan. Daarin bouwt de gemeente ideeën op over de gewenste structuur van het plan en van de regels daarin. Ook het gebruik (en standaardiseren) van begrippen maakt hiervan deel uit. Op basis van deze ervaringen (en de instrumenten van de VNG, zoals het casco omgevingsplan), kan de gemeente ook nadenken over de gewenste stappen en het tempo voor de opbouw van het omgevingsplan na inwerkingtreding van de wet. (Digitaal oefenen is in deze fase nog slechts beperkt mogelijk, aangezien zowel gemeentelijke software als DSO-LV daar nog niet geheel gereed voor zijn).
2	Verwervingsvraag en -aanpak bepaald	De gemeente heeft de verwervingsaanvraag en -aanpak voor plansoftware bepaald en/of bepaald op welke wijze zij gebruik wil maken van externe bureaus voor het opstellen van het omgevingsplan. De verwervingsvraag kan gaan om een contractaanpassing (I), een enkelvoudige of meervoudige onderhandse aanbesteding (II) of een Europese openbare aanbesteding (III). De gemeente heeft nagedacht over de wijze waarop zij de Omgevingswet en de software op lange termijn wil inzetten en heeft de verwervingsvraag uitgezet naar de markt. Hierbij houdt de gemeente rekening met het feit dat softwareleveranciers ook nog ontwikkelen aan plansoftware.
3	Plan van aanpak omgevingsplan gereed	De gemeenteraad heeft een besluit genomen over de wijze waarop het omgevingsplan wordt ontwikkeld. Dit betreft zowel juridische/inhoudelijke keuzes voor het omgevingsplan (balans beschermen/faciliteren, wijze van regels stellen, gewenste structuur van het plan) als de aanpak om het omgevingsplan (evt. stapsgewijs) op te bouwen na inwerkingtreding van de wet (welke gebieden eerst, welke thema's of onderwerpen eerst, welk tempo etc.).
4	Plansoftware of -dienstverlening verworven	De gemeente heeft de benodigde plansoftware verworven óf een dienstverlener gecontracteerd die voor de gemeente het uitvoerend werk bij het opstellen van het omgevingsplan zal verrichten.

Nr. Mijlpaal

5	Start urgente planwijzigingen	Wijzigingen in het omgevingsplan die kort na 1-1-22 ter inzage worden gelegd, worden voorbereid volgens de regels en techniek van de Omgevingswet. Dit geldt bijvoorbeeld voor gebiedsontwikkeling die geen vertraging mag oplopen bij de invoering van de wet. Voorafgaand aan de formele ter inzage legging wordt voor gebiedsontwikkeling een m.e.r.-procedure en een participatietraject doorlopen en wordt de concept planwijziging voorgelegd aan de vooroverlegpartners. Rekening houdend met de daarvoor benodigde termijnen moet in Q2 2021 worden gestart met de formele voorbereidingsstappen voor deze procedure. Ingeregelde plansoftware is voor de gemeenten die hiermee starten een randvoorwaarde. (De concept planwijziging moet waarschijnlijk worden opgesteld met 'oefensoftware', aangezien de IWT-versie van de plansoftware pas later beschikbaar zal komen).
6	Plansoftware operationeel	De gemeente beschikt over plansoftware die is gekoppeld aan het DSO-LV. Met deze plansoftware kan de gemeente oefenen met het digitaliseren van het omgevingsplan. In het geval dat de gemeente het opstellen van het omgevingsplan uitbesteedt bij een extern bureau kan deze mijlpaal worden gelezen als 'het betreffende planbureau beschikt over de software en is in staat om voor de gemeente een (oefen)omgevingsplan op te stellen'.
7	Start oefenen met plansoftware	De gemeente kan gaan oefenen met het digitaliseren van het omgevingsplan en het aanbieden van dit plan aan LVBB/DSO-LV. Indien de gemeente het digitaliseren van het plan uitbesteedt aan een stedenbouwkundig planbureau zal dit oefenen in samenwerking met dit bureaus moeten worden vormgegeven.
8	Eerste wijzigingsbesluiten voorbereid	De gemeente kan vanaf 2022 wijzigingen in het omgevingsplan opstellen en publiceren conform de eisen en standaarden van de Omgevingswet (zie VNG minimale actie 14). Indien de gemeente direct na inwerkingtreding wijzigingen in het plan wil doorvoeren (met het oog op bijvoorbeeld gebiedsontwikkeling of beleid) is het noodzakelijk dat de benodigde wijzigingsbesluiten klaar liggen om te worden doorgevoerd. Denk daarbij ook aan mogelijke delegatiebesluiten van de raad aan het college om het omgevingsplan te wijzigen.

Toelichting spoor C: Omgevingsplan (2/2)

Omgevingswet van start

C Omgevingsplan

Nr. Mijlpaal

9 Planproces beschreven

De processen voor het opstellen van het omgevingsplan zijn ontworpen en beschreven, op basis van de vereisten van de Omgevingswet en de ervaringen opgedaan bij het oefenen (NB: het is raadzaam om een voorlopig ontwerp voor de processen al op te stellen in de beginfase van het oefenen). Let op voor gebiedsontwikkeling: heb aandacht voor de procedurele en juridische wijzigingen voor het vestigen van een voorkeursrecht en voor onteigeningen. Ook is het verstandig om bij trajecten die nu in voorbereiding zijn te kiezen of de gemeente kostenverhaal wil inzetten onder het oude regime of juist onder het nieuwe.

Nr. Mijlpaal

10 Ruimtelijke plannen opgeschoond

Vanaf 1-1-22 kunnen geen wijzigingen meer worden aangebracht in bestaande ruimtelijke plannen (behoudens al voor die datum in procedure gebrachte wijzigingen). Opschonen van de bestaande planvoorraad zal voor 1-1-22 gereed moeten zijn.

Toelichting spoor D: Initiatieven-, dienstverlenings- en behandelproces (incl. Wkb) (1/2)

Omgevingswet van start

D Initiatieven-, dienstverlenings- en behandelproces

Nr.	Mijlpaal	Toelichting
0	Start oefenen Vergunningen, meldingen en TR ('droog oefenen')	'Droog oefenen' met VTH en TR processen is mogelijk. De gemeente verdiept zich in de eisen die de Omgevingswet (incl. aanvullingssporen) stelt aan VTH-processen, denkt na over de dienstverlening en verdiept zich in DSO-LV en wat andere gemeenten al doen. Op die manier doen ze de eerste ervaring op met de bruidsschat, toepasbare regels, het maken van aanvraagformulieren en vergunningchecks en het ontvangen van de STAM-berichten. In deze fase van oefenen doet de gemeente kennis op van de Omgevingswet, de Wkb en van het DSO-LV. Dit helpt om vervolgskeuzes te maken. Als de gemeente al over (oefen-) software beschikt kan er een begin met digitaal oefenen worden gemaakt.
1	Plan van aanpak VTH en TR gereed (incl. Wkb)	Er is een plan van aanpak bij de gemeente voor de invoering van nieuwe VTH-processen (inclusief Wkb) vanaf 1-1-2022. Het PvA kent een heldere resultaatbeschrijving, tussenstappen en benoemt afhankelijkheden en risico's, inclusief momenten voor bestuurlijke besluitvorming en verwerving software. Een goede leidraad hierbij is de lijst met minimale acties en de 'schijf van 5 voor VTH'.
2	VTH en TR software verworven	Deze mijlpaal beschrijft het moment waarop we verwachten dat de gemeente de software voor VTH en TR heeft verworven. Dan is er voldoende zekerheid dat er tijd is om te oefenen en de inrichting te regelen. Als de gemeente ervoor kiest om de software pas later te verwerven, dan ontstaat het risico niet tijdig gereed te zijn. De VTH software maakt het mogelijk om via de koppeling met de samenwerkingsfunctionaliteit met andere organisaties samen te werken aan aanvragen.
3	Uitgangspunten proces bepaald (dienstverlening, inzet TR, vooroverleg, samenwerking)	De uitgangspunten voor administratieve en dienstverleningsprocessen zijn bepaald. Dat houdt in dat voor het vergunningproces een aantal keuzes zijn gemaakt die het minimumniveau moeten borgen, er een eerste beeld is hoe om te gaan met toepasbare regels en de verantwoordelijkheid daarvoor, uitgangspunten voor het vooroverleg of omgevingsoverleg zijn bepaald en basiskeuzes voor digitale en balieprocessen zijn bepaald. Ook de contouren voor de samenwerking met en opdrachtverlening aan de omgevingsdienst zijn besproken. Ook de eerste beschrijving van Wkb processen zijn uitgewerkt, bij voorkeur op basis van leerervaringen uit proefprojecten.

Nr.	Mijlpaal	Toelichting
4	Leer- en oefenaanpak uitgewerkt	Er is een aanpak, waarin het opleidingsprogramma voor medewerkers is uitgewerkt op basis van de nieuwe of gewijzigde taken (en impact op functiebeschrijvingen). Hierin zijn ook casussen opgenomen om ervaring met de Omgevingswet en de Wkb op te doen. Dit betreft ook samenwerking met andere partijen.
5	Plan van aanpak Wkb gereed	Het plan van aanpak voor de invoering van de Wkb in de gemeente is gereed.
6	Start proefprojecten Wkb	Gemeenten starten proefprojecten met private toezichthouders en/of nemen deel aan een ambassadeursnetwerk om ervaring op te doen met privaat bouwtoezicht. De leerpunten hieruit leggen ze vast.
7	VTH-, zaak- en TR-software operationeel en aangesloten (incl. SWF)	De gemeente beschikt over een aansluiting op het STAM- en STTR-koppelvlak (preproductie omgeving van DSO-LV) en heeft software op deze koppelvlakken en de eigen systemen aangesloten en operationeel. Ook is de koppeling met de samenwerkingsfunctionaliteit gemaakt.
8	Dienstverlenings-, zaak en behandelprocessen gereed (ontwerpversie)	Alle processen "staan in de steigers" en kunnen worden geoefend en beproefd.
9	Start digitaal oefenen in eigen omgeving (V, TR) en met samenwerkingspartners	De gemeente en samenwerkingspartners beschikken over de software die (in de basis) ook bedoeld is om mee in werking te treden. De software ondersteunt ook de uitvoering van de Wkb. De basisprocessen voor vergunningverlening, meldingen en informatieplichten en samenwerkingsafspraken zijn geïmplementeerd in de software en ook de koppeling met de samenwerkingsfunctionaliteit is gemaakt. Er kan nu echt digitaal en integraal worden geoefend en geleerd. Processen worden geëvalueerd en indien nodig aangepast.

Toelichting spoor D: Initiatieven-, dienstverlenings- en behandelproces (incl. Wkb) (2/2)

Omgevingswet van start

Nr.	Mijlpaal	Toelichting
10	Afspraken (regionale) samenwerking gereed	Op basis van de eerste afspraken met de OD en VR, maar ook met provincie en waterschap, kunnen de werkafspraken worden gemaakt over de nieuwe werkprocessen en het gebruik van de samenwerkingsfunctionaliteit. De samenwerking in de oefenperiode draagt hier aan bij. Randvoorwaarde is onder meer de duidelijkheid over het basistakenpakket. Specifiek is aandacht nodig voor taken op het gebied van bodem. De gemeente heeft afspraken gemaakt met de provincie over de taakoverdracht en de bijbehorende middelen en bereid zich voor op de uitvoering.
11	Gevolgen leges bepaald	Nu de wetgeving vaststaat kunnen de gevolgen voor leges worden bepaald. De gemeente kan de consequenties hiervan meenemen in de voorjaarsnota. Daar waar potentieel nog onduidelijkheden bestaan, zoals mogelijk bij de Wkb, worden de gevolgen zo goed mogelijk ingeschat en als risico meegenomen.
12	Verg. proces beschreven en IT operationeel	Na de oefenfase zorgt de gemeente ervoor dat de nieuwe processen zijn beschreven en bekend worden gemaakt bij betrokkenen (w.o. de samenwerkingspartners). Het VTH-systeem is operationeel en voldoet aan de eisen die de Omgevingswet en de Wkb daar aan stellen. De processen zijn geïmplementeerd en nieuwe templates voor besluiten en brieven zijn ingevoerd.
13	Besluit wanneer werken conform nieuwe processen	In aanloop naar inwerkingtreding van de Omgevingswet kan de gemeente al volgens de belangrijkste nieuwe processen gaan werken. Nu al ervaring opdoen met het afgeven van een vergunning volgens de nieuwe termijnen helpt om het bewustzijn te vergroten en het proces te verfijnen.

Nr.	Mijlpaal	Toelichting
14	Eigen TR geladen (checks en formulieren)	De gemeente zorgt er tijdig voor dat de noodzakelijke checks en formulieren geladen (kunnen) worden in DSO-LV, zodat deze na inwerkingtreding direct beschikbaar zijn. Dit geldt voor de bruidsschat (waar nodig moet een wijzigingsbesluit worden genomen om de juridische regels van de bruidsschat aan te passen), maar ook voor andere aanvraagformulieren.
15	Dienstverlenings-, KCC- en balieprocessen ingeregeld	Alle dienstverleningsprocessen zijn ingeregeld: formulieren zijn klaar, voorlichtingsmateriaal is voorbereid, KCC en baliemedewerkers zijn opgeleid en er zijn afspraken tussen front- en backoffice. Ook zijn de instellingen voor 'behandeldienst' en 'omgevingsoverleg' in de landelijke voorziening in orde gebracht.
16	Configuratie digitale VTH-keten volledig	De volledige keten is op orde: processen zijn definitief ingericht in het VTH systeem, er zijn koppelingen met het zaakstelsel en het financieel systeem. Eventueel is er een koppeling met MijnOverheid. En de koppeling met DROP is gemaakt. Medewerkers hebben een 'knoppencursus' gehad.
17	Datamigratie	Als de gemeente een nieuw vergunningsstelsel heeft geïmplementeerd zal kort voor de inwerkingtredingsdatum de migratie van nog lopende VTH-zaken moeten worden over gezet van het oude naar het nieuwe systeem. Informatie in het oude systeem zal gearchiveerd moeten worden.
18	Medewerkers opgeleid	Ca. drie maanden voor inwerkingtreding zijn de VTH-medewerkers opgeleid om te werken volgens de Omgevingswet. Dat houdt onder meer in: basiskennis van de wet en de instrumenten van de wet. Specifieke kennis van VTH onder de Omgevingswet en van de processen en samenwerkingsafspraken die gelden voor de gemeente. En een knoppencursus voor het werken met het nieuwe systeem.

Toelichting spoor E: Monitoring, toezicht en handhaving (incl. Wkb)

Omgevingswet van start

E Monitoring, toezicht en handhaving (incl. Wkb)

Nr.	Mijlpaal	Toelichting
1	Uitgangspunten T&H - beleid vastgesteld	Aanvullend op D3 zijn specifieke uitgangspunten voor T&H vastgesteld: hoe gaat de gemeente werken nu meer processen vergunningsvrij zijn en wat betekent dit voor de informatievoorziening en de medewerkers. Er is specifiek aandacht voor het Wkb proces, inclusief meldingen, informatie- en stopmomenten.
2	Leer- en oefenaanpak T&H uitgewerkt	Een aanpak is uitgewerkt waarin het opleidingsprogramma voor medewerkers is uitgewerkt en waarin casussen zijn opgenomen om ervaring met de Omgevingswet en de Wkb op te gaan doen. Dit betreft ook samenwerking met andere partijen en het gebruik van andere systemen zoals het gemeentelijk zaakstelsel en het landelijke systeem Inspectieview. Specifieke aandacht wordt hierbij besteed aan communicatie en uitleg van de wet, zodat T&H medewerkers buiten in staat zijn goed uitleg te geven.
3	T&H processen gereed (ontwerpversie)	De processen voor toezicht en handhaving zijn in concept gereed en kunnen worden beproefd.
4	Afspraken (regionale) samenwerking gereed	Samenwerkingsafspraken in regionaal verband zijn gemaakt met rijkspartijen, provincie, waterschap(-pen), omgevingsdienst en veiligheidsregio. Het gaat dan o.a. over betrokkenheid bij het omgevingsoverleg, het samenwerken aan toepasbare regels en vergunningaanvragen en de taken die bij de OD worden belegd.

Nr.	Mijlpaal	Toelichting
5	Start digitaal oefenen in eigen omgeving, met samenwerkingspartners	De gemeente oefent met m.n. de omgevingsdienst de processen voor toezicht en handhaving. Daarnaast heeft de gemeente de processen en eerste afspraken over bouwtoezicht uitgewerkt en meegedaan aan één of meer proefprojecten in het kader van de Wkb.
6	T&H proces beschreven en IT operationeel	De processen voor toezicht en handhaving zijn beschreven, gereed en digitaal ingeregeld, inclusief de processen voor de Wkb.
7	Oriëntatie op monitoring	De gemeente heeft zich georiënteerd op de behoefte aan monitoring van aspecten in de leefomgeving (bv. luchtkwaliteit, geluid) en zich een eerste beeld gevormd hoe deze informatie zal worden ingezet voor de visie, programma's en omgevingsplan.
8	Medewerkers opgeleid	Ca. drie maanden voor inwerkingtreding zijn de T&H-medewerkers opgeleid om te werken volgens de Omgevingswet. Dat houdt onder meer in: basiskennis van de wet en de instrumenten van de wet. Specifieke kennis van T&H onder de Omgevingswet en van de processen en samenwerkingsafspraken die gelden voor de gemeente. En een knoppencursus voor het werken met het nieuwe systeem.